

Alates 09.03.2016 omab Krediidandjana tegutsemiseks nõutavat tegevusluba.

Lepingueelne täiendav teave

(tarbimislaenud)

Olulisemad mõisted

Laenusaja on eraisik, kes on laenuandjaga sõlminud tarbimislaenulepingu.

Laenuleping on laenusaja ja laenuandja vahel sõlmitud tarbimislaenuleping. Edaspidi käesolevas teabelehes tarbimislaenu mõiste hõlmab lisaks ka kiirleenulepingut ja tuuakse eraldi välja vaid erisused.

Laen on rahasumma, mille laenuandja Teile laenulepingu alusel laenuna välja maksab või mida laenusaja kasutada võib.

Käesolev täiendav teave täiendab ja selgitab Euroopa standardinfo tarbijakrediidi teabelehte ning on informatiivse tähendusega. Nimetatud täiendava teabe eesmärk on tutvustada Teile laenuvõtmise protsessi, sealhulgas tarbimislaenu taotlemisega kaasnevaid õigusi, kohustusi, riske ning ohtusid.

Käesoleva täiendava teabega tutvumine on tarbimislaenu taotluse esitamise eelduseks.

Vastutustundlik laenamine

Vastutustundliku laenamise põhimõtte järgimisel tuleb arvestada, et iga laen on tõsine finantskohustus, mida tuleb võtta suure vastutustundega.

✓ **Enne laenu võtmist mõelge oma otsus hoolikalt läbi.**

✓ **Enne laenulepingu sõlmimist lugege kindlasti tähelepanelikult laenuleping läbi ja tutvuge selle tingimustega.**

Et laenuotsus saaks mõistlik, küsige endalt:

✓ Kas laenuvõtmine on selge vajadusega põhjendatud?

✓ Kas ma olen oma majanduslikke võimalusi realistlikult hinnanud?

✓ Kas mul jääb laenumakse kõrvalt raha piisavalt üle, kas ma olen teadlik, mis saab siis, kui mul tekivad makseraskused?

Küsimuste või kõhkluste puhul võtke palun ühendust meie spetsialistidega.

Eeldatakse, et tarbimislaenu kasutusotstarve on seotud eelkõige igapäevaste kulutuste või ettenägematute väljaminekute katmisega.

Laenu taotluse esitamisel teab laenu taotleja oma laenu eesmärki ja finantsolukorda ning esitab laenuandjale enda vajaduse ja finantsolukorra kohta tõest ning piisavat informatsiooni.

Laenuandja kogub krediidivõimelisuse hindamise eesmärgil teavet, mis on hilisema laenuotsuse tegemise aluseks.

Laenuandjal on õigus saada laenu taotlejalt krediidivõimelisuse hindamiseks vajalikke dokumente ning teavet, samuti saada täiendavaid selgitusi laenu taotlejalt krediidivõimelisuse ja tagatise sihtotstarbelise kasutamise kohta. Krediidivõimelisuse hindamiseks peab laenu taotleja esitama lähtuvalt laenu tootest järgmise teabe:

✓ Regulaarne sissetulek ja selle suurus;

✓ Täiendava sissetuleku allikas ja suurus;

✓ Varaline seisund (kinnisasjad);

✓ Kohustused (muud laenulepingud, käenduslepingud, võlgnevused, alimendid, majapidamiskulud, kulud sideteenustele, ülalpeetavad, kindlustusmaksed jne).

Antud loetelu ei ole ammendav ning laenuandja võib krediidivõimelisuse hindamisel küsida laenu taotlejalt täiendavaid dokumente, mis kinnitavad info õigsust nt panga konto väljavõtte (*kus toimuvad aktiivsemalt igapäevased arveldused ja kuhu laekub laenu taotleja palk*), tööandja tõend nt katseaja mitterakendamise kohta,

lisatulu tõendavad dokumendid, füüsilisest isikust ettevõtja tulude-kulude kalkulatsioon, EMTA-le esitatud deklaratsiooni andmetel põhinev tõend, finantsdokumendid laenuaotleja äritegevuse kohta (kui selle abil saadav sissetulek mõjutab laenuaotleja krediivõimelisust), vms mis aitavad laenuandjal laenuaotleja krediivõimelisust hinnata.

Laenuaotleja poolt esitatud teabele laenuvõtja finantsolukorra kohta on laenuandjal teabe täiendamiseks ja/või kontrollimiseks lisaks õigus koguda teavet avalikest andmekogudest nt Maksehäireregister, Ametlikud Teadaanded, Kinnistusraamat, kohtutäiturite poolt avalikustatud informatsioon.

Laenuandja hindab laenuaotleja krediivõimet alati uue laenu väljastamisel olenemata laenusumma suuruselt ning ka muudatuste tegemisel olemasolevasse laenulepingusse. **Laenuaotleja** hindab laenukoostisest vastavust oma huvidele ja finantsolukorrale. Enne laenu võtmiseks lõpliku otsuse tegemist peab laenuaotleja hoolikalt kaaluma kõiki laenuga seotud asjaolusid, vajadusel küsima selgitusi ja täiendavat infot laenuandja spetsialistidelt.

Ohud laenu võtmisel

Laenusaaaja peab arvestama laenu võtmisel erinevate võimalike ohtudega.

- ✓ Oluliseks riskiks laenu võtmisel on laenusaaaja maksevõime vähenemine tulevikus, mis võib olla põhjustatud sissetulekute vähenemisest (nt töökoha kaotus või töökoha vahetus, töötasu vähenemine, pensioniea saabumine, haigestumine või muude maksevõimes arvestatud tulude vähenemine) või kulude suurenemisest (elukalliduse tõus, eluasemega seotud kulutuste tõus, pere juurdekasv, täiendavate kohustuste võtmine).
 - ✓ Laenamisega võivad kaasneda täiendavad kulud, mis ei kajastu laenu kogukulus või laenusaaajale avaldatavas krediidi kulukuse määras.
 - ✓ Laenu või selle osa ennetähtaegse tagastamise korral lisanduvad tagastatavale summale laenulepingus kokkulepitud kulud ehk laenuandjal on õigus nõuda hüvitist. *Nt laenuandjal on õigus nõuda laenusaaajalt mõistlikku hüvitist kahju eest, mis on otseselt seotud laenu ennetähtaegse tagasimaksmisega.*
 - ✓ Samuti tuleb arvestada negatiivsete tagajärgedega, kui laenusaaaja ei täida laenulepinguga võetud kohustusi õigeaegselt. Selline olukord võib tekkida makseraskuste tekkimisel ja ka juhul kui kohtutäitur arestib laenumakseks tasutava summa. Nimetatud maksekohustuste rikkumisel alustab laenuandja viivise arvestusega hinnakirjas toodud määras.
 - ✓ Samuti võivad tasumata maksetele lisanduda sissenõudekulud.
 - ✓ Ühtlasi on laenuandjal õigus laenuleping üles öelda ning nõuda kogu laenusumma tagasimaksmist ja vajadusel laenu tagatiseks oleva vara müüki.
 - ✓ Laenulepingu ülesütlemise korral võivad lisanduda kohtu-, täite ja pankrotmenetlusega seotud kulud. Vt Kohtute kontaktid: www.kohus.ee
- Makseraskuste tekkimisega kaasneb laenuandja õigus edastada info võlgnevuse kohta kolmandatele isikutele, näiteks Creditinfo Eesti AS-le poolt hallatavale maksehäireregistrile.
- Vt täpsemalt Maksehäireregister: [Creditinfo Eesti AS](http://Creditinfo.Eesti.AS)

Kui laenuaotleja on laenusaaamisega kaasnevaid ohtusid hinnanud igakülgsest, tuleb hoolikalt tutvuda laenulepingu üldtingimustega.

Laenulepingu sõlmimise eeldused

Laenuaotluse saab esitada sidevahendite kaudu kodulehe vahendusel või kirjalikus vormis vastavalt laenuandja nõuetele.

Laenuaotleja vastutab esitatud andmete õigsuse eest ja kohustub andmete muutumisel muutma ka vastavad andmed kodulehel.

Laenuandjal on õigus mitte aktsepteerida ebakorrektselt täidetud laenuaotlusi ilma laenuaotlejat teavitamata.

Laenuaotluse esitamisel laenuaotleja on kohustatud tutvuma põhjalikult kodulehel toodud nõustamisinfoga, Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehega, laenu- ja üldtingimustega ning kinnitama nendest arusaamist ning aktsepteerimist, tehes märke vastavasse lahtrisse. Laenuaotluse esitamisega kinnitab laenuaotleja ühtlasi, et kõik tema poolt laenuandjale edastatud andmed on õiged ning kehtivad.

Laenuandmise otsus

Laenuandja teostab laenuaotluse alusel laenuaotleja maksevõime analüüsi. Laenuaotleja maksevõime analüüsi käigus leitakse laenuaotlejale optimaalne laenukoostis või laenusumma. Laenusaaamise täpsemad

tingimusi vt *vastava laenulepingu üldtingimustest*.

Lepingust taganemine

Laenusaajal on õigus taganeda

✓ tagatiseta laenulepingust (tarbimislaen) 14 kalendripäeva jooksul arvates laenulepingu sõlmimisest.
Vt *täpsemalt vastava laenulepingu üldtingimustest*.

Laenu tagastamine graafiku alusel

✓ **tarbimislaenu** korral on laenu maksimaalne tagastamise periood kuni 5 aastat.
✓ **kiirilaenu** korral on laenu tagastamise maksimaalne periood 30 päeva kuni 3 aastat.

Laenuandja koostab laenu väljastamisel graafiku, milles on ära toodud osamaksete ja intressi suurus.

Laenu ennetähtaegne tagastamine

✓ **Tarbimislaenude** puhul on laenusaajal õigus tagastada laen osaliselt või täielikult enne graafikus kindlaksmääratud lõpptähtaega.
Vt *täpsemalt vastava laenulepingu üldtingimustest*.

Intressimäär

Fikseeritud intressimäär

Intress on laenusaaaja poolt laenuandjale makstav tasu laenusumma kasutamise eest.

Nt 500 euro laenamisel tähtajaga 360 päeva, fikseeritud intressimäär 46,93%, krediidi kulukuse määr 58,46%, lepingutasu 0€ eurot, tagasimaksete summa 636 eurot ja tarbija poolt makstav kogusumma 636 eurot.

Krediidi kulukuse määr

Lisaks intressimääradele näidatakse Euroopa standardinfo teabelehes ja laenulepingu põhilepingus ka krediidi kulukuse esialgne määr, mis näitab laenusaaajale laenu kasutamisest tulenevate kulude koormust ning see on üks näitajatest, mille alusel laenusaaaja saab võrrelda erinevaid pakkumisi ja teha otsuse tarbijakrediidilepingu sõlmimiseks. Krediidi kulukuse määr on krediidi kogukulu tarbijale, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast. Kogukulu hõlmab kõiki kulusid, mida tarbija peab kandma seoses laenulepinguga ja mis on laenuandjale teada. Siia ei kuulu tasud, mida laenusaaaja kannab seoses laenulepinguga rikkumisega (viivis, trahv). Laenu põhilepingus näidatakse laenusumma ja krediidi kogukulu summat. *Nt 40.62% eeldusel, et krediidisumma on 500 eurot, intressimäär aastas 18%, lepingutasu on 10 eurot ja lepingu kestus on 2 kuud.*

Lisateenused

Laenusaajal on õigus taotleda lisateenuste (pikendamine lisalaen, refinantseerimine) võimaldamist. Selleks tuleb laenuandjale esitada vastavasisuline taotlus järgides kodulehel toodud lisateenusele ettenähtud juhiseid ja nõudeid ning nõustudes lisateenusega seotud eritingimustega. Lisateenuse taotluse rahuldamise korral sõlmivad pooled lepingu lisa. Lisateenuse kasutamise tagajärjel võivad muutuda laenu põhitingimused (nt intress, krediidi kulukuse määr, laenu neto- või brutosumma jne).
Vt *täpsemalt laenulepingu üldtingimustest*.

Laenulepinguga seotud kulud

Kõik laenulepinguga seotud kulud tasub laenusaaaja. Laenulepinguga seotud võimalikud kulud laenusaaajale on:

- ✓ laenulepingu sõlmimise tasu;
- ✓ laenulepingu muudatuste sõlmimise tasu, nt lisateenuste (maksepuhkus või graafiku muutmine) kasutamise tasu;
- ✓ viivis ja/või menetluskulud, kui laenusaaaja ei täida laenulepingust tulenevaid kohustusi;
- ✓ laenulepingu ülesütlemisega seotud kulu;
- ✓ laenulepingu ennetähtaegse täitmise hüvitis;
- ✓ Informeerimiskohustuse nõude mittetäitmisest tuleneva leppetrahvi tasumine;
- ✓ muud kulud.

Riigilõivude suuruse kohta saab täiendavat infot riigilõivuseadusest, mis on kättesaadav www.riigiteataja.ee.

Laenulepingu rikkumise võimalikud tagajärjed

Kui laenusaaaja ei täida rahalisi kohustusi (välja arvatud intressi tasumise kohustus) laenulepingus ettenähtud

tähtajaks, on võimalikud tagajärjed sätestatud vastava laenulepingu üldtingimustes.

Makseraskuste ületamine

Makseraskuste ilmnemisel ja laenumaksete hilinemise vältimiseks on kasulik viivitamata pöörduda laenuandja poole, sest probleemide ennetamisel on võimalikud tulevikukulutused väiksemad (*menetlustasud, kohtutäituritasud*) ning maksekäitumise ajalool on suur mõju tulevastele lepingutingimustele.

Makseraskustes laenusajaal on võimalik tutvuda Finantsinspektsiooni loodud veebilehe aadressiga www.minuraha.ee/makseraskused, milles leiab soovitusi ja kontakte makseraskustes inimestele. Vaata lisaks ka infot töötuna arvele võtmisest, tööturuteenustest, uutest töökohtadest ja muust kasulikust töötukassa veebilehel <https://www.tootukassa.ee/>.

Teil on võimalik saada maksepuhkust, pöördudes vastava taotlusega laenuandja poole.

Vt vastava laenulepingu üldtingimustest.

Täiendav

Järelevalveasutused: Finantsinspektsioon (*postiaadress Sakala 4, 15030 Tallinn*) telefon 6680500, fax 6680501, e-post: info@fi.ee, koduleht www.fi.ee.

Tarbijakaitseamet (*postiaadress Rahukohtu 2, 10130 Tallinn*), telefon 6201707, e-post info@tarbijakaitseamet.ee, koduleht www.tarbijakaitseamet.ee.

NB! Käesoleva täiendava teabelehe info annab ülevaate Teie õigustest, kohustustest, riskidest ning ohtudest, kui sõlmite tarbimisläenu- või kiirläenulepingu. Kuid pange tähele, et käesolevas täiendavas teabelehes kirjeldatud tingimused ei ole siduvad, vaid läenulepingu sõlmimisel kehtivad konkreetses läenulepingus kokku lepitud tingimused.